

A késő rézkori és kora bronzkori gödörsíros műveltség időszaka, amelynek virágkora a Kr. e. 2950 és 2200 közötti időre esik. Kialakulásában a hvalinszki és a Szrednyij Sztog kultúra (→ 4900–3500) játszotta a legfontosabb szerepet. Népeisége főképpen állattartással foglalkozott. A -törté-nelem folyamán ők népesítették be először a nyugat-ázsiai és a kelet-európai steppevidéket. Valószínűleg mozgékony állattartásukkal magyarázható, hogy -őseik sírjait földhalmokkal (kurgánokkal) jelölték. A Volga és Urál folyók vidékén lévő keleti szállásaikról nyugat felé vándoroltak, egészen a Tiszáig. Az ő temetkezéseik az Alföldön is látható kunhalmok. (Halottaikat zsugorított testhelyzetben egyszerű sírgödrökbe temették, majd az -elő-kelő elhunytak fölé hatalmas földhalmot emeltek.) Valószínűleg -indo-európai (talán ősiráni) nyelvet beszéltek. A -tólük északabbra lakó finnugor -nép-csoportokkal -fel-tehetően nem tartottak fenn intenzív kapcsolatokat, ezeknek legalábbis nem maradt régészeti nyoma.